

**טיפים לסוף שנת המס
מיסוי שוק ההון – חלק ב'
ניירות ערך זרים**

אבי נוימן, רו"ח (משפטן)
PriceWaterHouseCoopers – קסלמן וקסלמן רואי חשבון

כמעט מבלי לשים לב, בעוד אנו מעכלים את רפורמת המס הגדולה שרקמה עור וגידים בשנת 2003 על תיקוניה השונים, צצה לה רפורמת מס חדשה שעומדת בפתחנו לקראת השנה החדשה. רפורמת המס החדשה נועדה בעיקרה ליצור אחידות בשיעורי המס החלים על המכשירים הפיננסיים השונים בשוק ההון. בסקירה המובאת בפניכם בחמישה חלקים נציג טיפים חשובים לקראת סוף שנת המס 2005 והערכות לקראת שנת 2006. ככלל, הסקירה מיועדת למשקיעים יחידים, אלא אם נאמר אחרת בגוף המאמר. בחלק השני מובאת בפניכם סקירה על מיסוי ניירות ערך זרים.

- **מכירה רעיונית בדצמבר 2005** – בתחילת השנה הופחת שיעור המס החל על רווחים ממימוש ני"ע זרים והשווה לשיעור המס החל על ני"ע ישראלים (15%). עם כניסתה לתוקף של רפורמת המס החדשה שיעור המס על ני"ע זרים בשנת 2006 יעמד על 20% (לגבי ני"ע זרים שנרכשו לפני 31.12.04 יבוצע חישוב ליניארי ועל הרווח המיוחס לתקופת האחזקה עד לאותו יום יחול מס בשיעור של 35% ועל היתרה 20%). כפי שנקבע לגבי ני"ע ישראלים, כך גם לגבי ני"ע זרים - יחידים (ובמקרים מסויימים גם חברות אחזקה) יוכלו לבצע "מכירה רעיונית" של ני"ע זרים במהלך חודש דצמבר. בין יתר השיקולים שיש להביא בחשבון בבחינת כדאיות המכירה הרעיונית: רווחים שנצברו על נייר הערך, צפי רווחים או הפסדים עתידי על נייר הערך, קיזוז הפסדים, תשואה אלטרנטיבית למס המשתלם ועוד.
- **מגבלות לגבי מכירה רעיונית של ני"ע זרים** – שימו לב, כי את המכירה הרעיונית, על אף שמדובר בני"ע זרים שיתכן ומוחזקים בידי ברוקר זר ניתן יהיה לבצע רק באמצעות חבר בורסה בישראל. לפיכך, יחידים המחזיקים תיק ני"ע זרים בחשבונות בנק בחו"ל ומנוהלים על ידי ברוקר זר ידרשו להתקשר עם חבר בורסה ישראלי על מנת לבצע את המכירה הרעיונית, זאת למרות שקיים מנגנון "דיווח מקוצר" בתקנות מס הכנסה לגבי תשלום המס על ני"ע זרים.
- **הקדמה או דחיית מימוש הפסדים** – שימו לב כי איחוד סלי קיזוז הפסדים בין ני"ע ישראלים לזרים בשנת 2006 יחול רק לגבי הפסדים שימומשו בפועל מאותה שנה ואילך (הקיזוז המלא יושלם בשנת 2007). לפיכך, הפסד מני"ע זרים שימומש השנה ולא יקוזז, לא יהיה ניתן לקזזו כנגד רווח מני"ע ישראלים בשנת 2006 (קיזוז כאמור יתאפשר רק בשנת 2007). אם נצברו לכם איפוא הפסדים מני"ע זרים שטרם מומשו יש מקום לבחון דחיית מימושם לשנת 2006 על מנת להנות מאפשרות קיזוזם כבר באותה שנה גם כנגד רווחים מני"ע ישראלים. עם זאת, מקום בו החלטתם לבצע מכירה רעיונית של ני"ע זרים אזי דווקא יש מקום לבחון הקדמת מימוש הפסדים, ביחוד כאשר אין עוד צפי לעליות ערך נוספת בנייר הערך המפסיד.
- **השקעה בני"ע זרים באמצעות חברת CFC** – אחד מכלי תכנון המס שהיו נהוגים בעבר להפחתת שיעור המס החל על ני"ע זרים ונכסים לא נסחרים נושאי ריבית היה השקעה באותם מכשירים פיננסיים באמצעות חברה נשלטת זרה (CFC). בדרך השקעה זו המס הסופי שחל על בעל המניות של אותה חברה היה 25% וזאת חלף שיעור מס גבוה יותר שהיה עשוי לחול על השקעה במישרין במכשירים אלו. עם האחדת שיעורי המס בשנת 2006 על אפיקי ההשקעה השונים בחו"ל (מס בשיעור 20% על רווחי הון, ריבית ודיבידנד ממכשירים נסחרים ולא נסחרים) פחתה כמעט כליל האטרקטיביות של השקעה במכשירים אלו באמצעות חברת CFC שכן ההשקעה דרכה תטיל מס גבוה יותר על היחיד. לפיכך, מומלץ לבחון במקרים מסויימים פירוקן של אותן חברות CFC בכפוף לנסיבות הספציפיות של כל משקיע.

- **השקעה בקרנות נאמנות זרות** – בשנת 2005 שיעור המס החל על השקעה בקרנות נאמנות זרות הינו 25% שכן אין מדובר בני"ע זר. עם האחדת שיעורי המס בשנת 2006 על רווחים מממוש ני"ע נסחרים ונכסים שאינם נסחרים ירד גם שיעור המס החל על רווחים מממוש קרנות זרות לשיעור של 20%. לפיכך, מומלץ כי יחידים שהשיגו תשואה חיובית על קרנות אלו ידחו את מועד מימושן לשנת 2006 ואילך שכן אז יחול שיעור מס של 20% גם על הרווח שנצבר בשנת 2005 (ושהיה אמור להיות ממוסה בשיעור של 25%, אילו מומשו רווחים אלו בשנה זו).
- **השקעה במכשירים פיננסיים לא נסחרים** – שימו לב כי אם השקעתם במכשירי השקעה נושאי ריבית (קופון) שאינם נסחרים בחו"ל (כגון: אג"חים או מכשירים מובנים) שיעור המס שחל עליהם עד לתום שנת המס 2005 הינו כדלקמן: אם בוצעה מכירה הוגנית של המכשיר לפני מועד הקופון יחול שיעור מס של 25%, ואילו אם התקבל בידי המשקיע הקופון בפועל הריבית תמוסה לפי שיעור המס השולי של היחיד (עד 49%). החל משנת המס 2006 לא תהא עוד הבחנה בין שיעור המס שיחול על מרכיב הריבית לשיעור המס שיחול על מרכיב רווח ההון והוא יעמוד על 20% בשני המקרים. כך למעשה, לגבי מכשירי השקעה כאמור שירכשו החל משנת 2006 לא תהא עוד הבחנה לגבי אופן מימוש הרווחים, אם בדרך של רווח הון או אם בדרך קבלת הקופון שכן שיעור המס שיחול יהא זהה בשני המקרים. עם זאת, לגבי מכשירים שנרכשו בשנת 2005 ולא ימומשו עד תום השנה יש עדיין מקום להעדיף מימוש המכשיר לפני הקופון שכן בעת קבלת הקופון בפועל יבוצע חישוב ליניארי של מרכיב הריבית שנצברה עד ליום 31.12.05 והיא תמוסה לפי שיעור המס השולי של היחיד להבדיל מממוש הוני של המכשיר שיוכה בשיעור מס של 20% על הרווח (אם מימוש המכשיר יהיה בשנת 2006).
- **השקעה בקרנות גידור (Hedge Fund)** – בשנה האחרונה התאגדו מספר לא מבוטל של קרנות גידור בישראל על מנת לאפשר למשקיעים ישראלים להחשף להשקעות בשווקי חו"ל בדרך של אסטרטגיות גידור סולידיות או בעלות סיכון, ממונפות או שאינן ממונפות וכד'. קרנות אלו מאוגדות בדרך כלל כשותפויות ישראליות או זרות והמשקיעים בהן הם למעשה בעלי זכויות בשותפות הקרן, כך שלמעשה חבות המס על רווחי הקרן הינה במישור המשקיע. בקרנות אלו עולה תמיד שאלת סיווגן של הכנסות הקרן במישור היחיד, האם כהכנסה עסקית או כהכנסה הוגנית (סיווג כהכנסה עסקית יגרור שיעור מס של עד 49% על הכנסות אלו). לפיכך, על מנת להסיר את אי הודאות רשויות המס נאות להנפיק במקרים מסויימים אישורים מיוחדים בדבר אופן הסדרת מיסוי אותן קרנות הגידור ושיעור המס החל על המשקיעים בהן. הסדרים אלו ישארו על כנם ככל הנראה גם בשנת 2006, לרבות שיעור המס שנקבע באותם אישורים.
- **מנגנון הדיווח המקוצר על הכנסות מני"ע זרים** – בשל המעבר לשיטת דיווח פרסונלית על כלל תושבי ישראל, רווחים ממכירת ני"ע זרים חייבים במס בישראל וזאת גם אם הפעילות בתיק ני"ע הזרים מנוהל על ידי ברוקר זר. בשנת המס 2005, יחיד שהפיק הכנסות מני"ע זרים ולא נוכח לו מס במקור על רווחים מאותם ני"ע חייב בהגשת דין וחשבון לרשויות המס (חובת הדיווח תהא קיימת כבר מהשקל הראשון). יחד עם זאת, על מנת להקל על יחידים תושבי ישראל שהפיקו רווחים מני"ע זרים כאמור לפעול באמצעות מנגנון ה"דיווח המקוצר", על פיו רשאי היחיד לשלם בעצמו את מקדמת המס החלה על אותם רווחים באמצעות שוברי תשלום מיוחדים ובכך להיות פטור מהגשת הדוח השנתי (אלא אם הוא חייב בהגשתו בשל הוראה אחרת). שימו לב, כי את מקדמת המס על רווחים מממוש ני"ע זרים בשנת המס 2005 יש לשלם עד ליום 30.4.06.